

KÚRIA

Bfv.I.162/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év április hó 22. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A lopás vétsége és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a Heves Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Hevesi Járásbíróság 3.B.134/2013/11. számú ítéletét megváltoztatja,

a terheltet a terhére megállapított, magánokirat-hamisítás vétségének minősített (1978. évi IV. törvény 276. §) bűncselekmény miatt emelt vád alól felmenti,

a halmazati büntetésre utalást mellőzi, és a terhelttel szemben kiszabott büntetést lopás vétsége [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bek., (2) bek. I. fordulat] miatt tekinti kiszabottnak.

Egyebekben a Hevesi Járásbíróság ítéletét hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A terheltet a Hevesi Járásbíróság a 2013. november 5-én meghozott és ugyanakkor jogerőre emelkedett 3.B.134/2013/11. számú ítéletével bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett lopás vétségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés I.

fordulat] és magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], ezért őt halmazati büntetésül nyolc hónapi fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette.

A jogerős ítélettel megállapított tényállás szerinta terhelt 2012. május 20. és június 5. között - pontosan meg nem határozható időpontban - ismeretlen társával a szám alatti használaton kívüli lakóház udvaráról eltulajdonított egy raklapnyi tetőcserepet és egy raklapnyi tetőkúpot, összesen 88.880 forint értékben.

E cselekménnyel kapcsolatban a **Hevesi** Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán 2013. szeptember 14-én a terheltet tanúként hallgatták ki; a terhelt a kihallgatása során azzal védekezett, hogy az eltulajdonított tetőcserepeket egy általa **T1** néven ismert személytől vásárolta, és erről elismervény is készült, amit állítása igazolására a jegyzőkönyvhöz csatolt. A becsatolt adásvételi szerződés szerint a **terhelt** 2012. április 16-án 35.000 forintért vásárolt 48 db kúp- és 450 db tetőcserepet **T1-től**. A valótlan tartalmú okiratot azonban a **terhelt** írta, beleértve az okiraton szereplő „**T1**” névaláírást is.

A jogerős ítélet ellen a Heves Megyei Főügyészség terjesztett elő a terhelt javára - a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjában hivatkozva - felülvizsgálati indítványt.

A Legfőbb Ügyészség által módosított tartalommal fenntartott indítvány szerint a hamis magánokiratnak a büntetőügyben bizonyítási eszközként történő szolgáltatása a tanúként kihallgatott személy részéről ugyan kimeríti mind az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétségének a tényállását, ahogy 238. § (2) bekezdés c) pontjában írt hamis tanúzás büntettének tényállását is, mivel az utóbbi törvényhely szerint az, aki bíróság vagy más hatóság előtt büntetőügyben hamis okiratot szolgáltat, hamis tanúzást követ el. A halmazat azonban látszólagos; a specialitás elvére figyelemmel a terhelti cselekmény helyesen a 238. § (2) bekezdés c) pontjában írt hamis tanúzás büntettének minősül. Mivel azonban az ilyen bűncselekmény miatt a 238. § (3) bekezdése szerint nem büntethető a büntetőügy terheltje, a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor a magánokirat-hamisítás vétségében.

Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a **Hevesi** Járásbíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottat az ellene magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól mentse

fel, mellőzze a büntetés halmazati jellegére történő utalást, és a terhelttel szemben kiszabott büntetést társtettesként elkövetett lopás vétsége miatt tekintse kiszabottnak (BF.89/2014/1.).

A Be. 416. (1) bekezdés a) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor. Miután az indítvány ilyen szabálysértésre utalt, a megtámadott határozatokat a Kúria – a Be. 423. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban megjelölt ok alapján – felülbírált; emellett figyelemmel volt ugyanezen törvényhely (5) bekezdésére tekintettel a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is. Ilyen eljárási szabálysértést azonban a bíróság eljárásában nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány megalapozott.

Ahogy arra az indítványozó is helyesen hivatkozott, az ítéleti tényállás szerinti magatartás kimeríti mind a magánokirat-hamisítás vétségének, mind a hamis okirattal elkövetett hamis tanúzás büntettének törvényi tényállását; e cselekmények azonban egymással látszólagos alaki halmazatot képeznek, és a specialitás elve folytán a hamis tanúzás büntette [1978. évi IV. törvény 238. § (2) bekezdés c) pontja] megállapításának van helye.

Az utóbbi bűncselekmény miatt azonban az 1978. évi IV. törvény 238. § (3) bekezdése szerint a büntetőügy terheltje nem büntethető.

Helytállónan fejtette ki a felülvizsgálati indítvány előterjesztője azt is, hogy ez a büntethetőséget kizáró ok a büntetőügy terheltjét akkor is megilleti, ha a hamis okirat szolgáltatásakor még nincs formálisan terhelti pozícióban; a szabad védekezés joga – ideértve a hamis okirati bizonyíték szolgáltatását is – a büntetőügy terheltjét nem attól kezdve illeti meg, hogy vele szemben a nyomozóhatóság a megalapozott gyanút közölte, hanem már akkor is, amikor még tanúként hallgatja ki.

Amennyiben pedig a terhelttel szemben a hamis tanúzás tekintetében büntethetőségi akadály áll fenn, büntetőjogi felelőssége nem állapítható meg a magánokirat-hamisítás vétségében sem; így a terhelt bűnösségének megállapítására a hamis okirat kapcsán büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.

Ezért a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsülésen eljárva a Be. 427. § (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásával a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatta, és a terheltet az ellene - egyébként tévesen - magánokirat-hamisítás vétségeként minősített bűncselekmény vádja alól felmentette, a halmazati büntetésre utalást mellőzve.

Az egyébként törvényes keretek között kiszabott büntetés törvényes, annak megváltoztatására nem látott okot, és a nyolc hónapi, végrehajtásában két évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetést a lopás vétsége miatt tekinti kiszabottnak.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Budapest, 2014. április 22.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Vaskuti András s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

AIné írnok